

Bình đẳng giới và nâng cao vị thế của phụ nữ

Sứ mệnh phát triển của USAID là một thế giới trong đó phụ nữ, nam giới, trẻ em gái và trẻ em trai đều được hưởng các quyền về kinh tế, xã hội, văn hóa, công dân và chính trị và có quyền bình đẳng để đảm bảo cuộc sống tốt hơn cho bản thân, cho gia đình và cho cộng đồng của họ.

Chính sách của USAID về Bình đẳng giới và Nâng cao vị thế của phụ nữ có mục tiêu thúc đẩy bình đẳng giới và tăng quyền cho phụ nữ và trẻ em gái. USAID áp dụng cách tiếp cận có sự tham gia của mọi thành phần nhằm thúc đẩy sự bình đẳng, không phân biệt giới tính, tuổi tác, khuynh hướng tình dục, sắc tộc, địa vị kinh tế xã hội hay tình trạng khuyết tật.

Để thực hiện mục tiêu này, USAID đầu tư vào các chương trình hỗ trợ với các kết quả mong muốn là:

- **Giảm những bất bình đẳng về giới** trong việc tiếp cận, kiểm soát và hưởng lợi từ các nguồn lực, sự giàu có, các cơ hội và các dịch vụ;
- **Giảm bạo lực giới**; và
- **Nâng cao năng lực của phụ nữ** và trẻ em gái để họ có ảnh hưởng đến việc ra quyết định trong gia đình cũng như ngoài xã hội.

Một thành tố không thể thiếu trong toàn bộ quá trình xây dựng và triển khai các chương trình hỗ trợ tại Việt Nam được định hướng trong khuôn khổ Chiến lược Hợp tác Phát triển Quốc gia của USAID tại Việt Nam là thúc đẩy bình đẳng giới và nâng cao vị thế của phụ nữ. Chúng tôi đặc biệt chú trọng đến việc giúp phụ nữ có được những năng lực và nền tảng để làm sao tiếng nói của họ

được lắng nghe, các nhu cầu của họ được giải quyết và tiềm năng lãnh đạo của họ được khuyến khích. Dưới đây là một số ví dụ về việc chúng tôi lồng ghép vấn đề giới trong các chương trình hỗ trợ tại Việt Nam:

TĂNG TRƯỞNG KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ NHÀ NƯỚC

Chỉ số Bất bình đẳng Giới năm 2012 do Chương trình Phát triển Liên Hiệp Quốc (UNDP) công bố, một thước đo về mức độ bất bình đẳng giới trong các thành tựu giữa phụ nữ và nam giới trong các lĩnh vực y tế, tăng quyền và thị trường lao động, cho thấy Việt Nam xếp thứ 48 trong số 148 nước được thống kê. Mặc dù Việt Nam đã có những tiến bộ mạnh mẽ trong việc xây dựng nền tảng pháp lý chắc chắn cho vấn đề bình đẳng giới nhưng vẫn còn những sự bất bình đẳng đáng kể tồn tại trong môi trường làm việc cũng như trong gia đình, đặc biệt là ở cấp địa phương và ở các khu vực nông thôn và vùng sâu, vùng xa. Phụ nữ vẫn tiếp tục kiếm được ít thu nhập hơn so với nam giới, phải đối mặt với những rào cản văn hóa lỗi thời, sự phân biệt đối xử và có ít đại diện trong quá trình ra quyết định chính trị. Chương trình Quản trị Nhà nước nhằm Tăng trưởng Toàn diện của chúng tôi sẽ hợp tác với các cơ quan của Chính phủ Việt Nam, khối tư nhân và các bên có liên quan khác để tăng cường sự tham gia của mọi thành phần và thúc đẩy việc nâng cao vị thế của phụ nữ thông qua:

- giảm các rào cản pháp lý và thể chế và tăng cường nhận thức về mặt pháp luật cho phụ nữ thông qua các diễn đàn về các chủ đề;
- tăng cường sự tham gia, vai trò lãnh đạo và tiếng nói của phụ nữ trong các đối thoại chính sách;
- cải thiện việc thu thập, phân tích và phổ biến số liệu về giới;
- cải thiện khả năng tiếp cận các cơ hội kinh tế cho phụ nữ; và
- thiết lập các quan hệ đối tác sáng tạo để thúc đẩy sự tham gia của phụ nữ.

GIÁO DỤC ĐẠI HỌC

Sinh viên nữ hiện nay chỉ chiếm một tỷ lệ nhỏ trong số sinh viên theo học các chuyên ngành kỹ thuật và công nghệ ứng dụng tại các trường đào tạo kỹ thuật của Việt Nam. Phụ nữ cũng ít đảm nhiệm các vị trí lãnh đạo vào quản lý tại các trường đại học hơn so với nam giới. USAID đã và đang phối hợp với Chính phủ Việt Nam để khuyến khích có thêm nhiều nữ sinh theo học ngành kỹ thuật bậc đại học để phụ nữ có thể có được việc

làm với thu nhập cao hơn. Chúng tôi cũng làm việc với các trường đại học và cao đẳng để cải thiện số lượng nữ giới đảm nhiệm các vị trí lãnh đạo khoa và mở rộng các cơ hội cho phụ nữ trong các lĩnh vực khoa học, công nghệ, kỹ thuật và toán học. Chương trình Liên minh Giáo dục Đại học ngành Kỹ thuật (HEEAP) của chúng tôi đã giúp nâng cao năng lực cho các nữ giáo sư ngành kỹ thuật và khuyến khích nữ giới tham gia theo học các chuyên ngành kỹ thuật. Chương trình Thúc đẩy Đào tạo Công tác Xã hội (SWEEP) đã đào tạo các nhà quản lý giáo dục ngành công tác xã hội là nữ giới để họ trở thành đội ngũ lãnh đạo có hiệu quả hơn với năng lực được nâng cao trong lĩnh vực giảng dạy và nghiên cứu về công tác xã hội.

Y TẾ

Vai trò giới và các quy phạm văn hóa có tác động đến phản ứng của nam giới và nữ giới đối với vấn đề sức khỏe và hạnh phúc. Phụ nữ chung sống với HIV/AIDS dường như ít được xã hội chấp nhận hơn so với nam giới và phải đối mặt với những rào cản về sức khỏe tình dục và sinh sản. Thông qua các chương trình về HIV/AIDS và cúm gia cầm độc lực cao, chúng tôi thúc đẩy:

- tạo dựng một môi trường khuyến khích sự tham gia nhiều hơn của cả nam và nữ;
- vai trò của phụ nữ trong việc vận động cho các thực hành an toàn và tốt cho sức khỏe và bảo vệ các cộng đồng khỏi nguy cơ HIV/AIDS và cúm gia cầm độc lực cao;
- sự tham gia và sự trao quyền của nam giới và trẻ em trai để giải quyết các quy phạm và các hành vi về giới;
- lồng ghép các hoạt động có mục tiêu ngăn chặn và đối phó với bạo lực giới; và
- các hoạt động phát triển tổ chức và củng cố hệ thống y tế để ứng phó với HIV một cách bền vững hơn và phù hợp hơn về khía cạnh giới.

BIẾN ĐỔI KHÍ HẬU

Việt Nam đặc biệt dễ bị tổn thương bởi các tác động tiêu cực của biến đổi khí hậu đồng thời phụ nữ cũng là nhóm đối tượng dễ bị tổn thương nhất bởi các tác động này. Khả năng di chuyển bị hạn chế và các trách nhiệm chăm sóc gia đình tốn nhiều thời gian của phụ nữ đã làm hạn chế những cơ hội để họ tham gia vào các hoạt động nhằm nâng cao hiểu biết về biến đổi khí hậu hay bày tỏ quan điểm và tham gia vào các nỗ lực phòng chống. Thông qua các chương trình hỗ trợ, chúng tôi sẽ:

- thúc đẩy sự công nhận vai trò, những mối quan tâm và đóng góp của phụ nữ trong lĩnh vực phát triển năng lượng sạch, cảnh quan bền vững, thích ứng với biến đổi khí hậu và các hoạt động nhằm giảm thiểu rủi ro thiên tai;
- tiến hành phân tích tác động xã hội của các chính sách, ví dụ như các chính sách liên quan đến việc chia sẻ lợi ích đối với các dịch vụ hệ sinh thái trong đó có bao gồm các vấn đề về hạn điền, quyền về tài sản và nỗ lực tương xứng của phụ nữ trong việc duy trì và bảo tồn rừng; và
- hỗ trợ việc tăng cường sự tham gia và cải thiện lợi ích cho phụ nữ trong các phương án Chi trả Dịch vụ Môi trường rừng.

HỖ TRỢ NHÓM DÂN SỐ DỄ BỊ TỔN THƯƠNG

Cải thiện sự hoà nhập và bình đẳng cho nhóm dân số dễ bị tổn thương, trong đó có người khuyết tật, người đồng tính, song tính và chuyển giới (LGBT) và người dân tộc thiểu số, là một phần không thể thiếu trong các hoạt động của Chính phủ Hoa Kỳ tại Việt Nam. Có một mối liên hệ chặt chẽ giữa tính dễ bị tổn thương về giới và sự gia tăng bạo lực giới trong gia đình của phụ nữ khuyết tật. Mặc dù đã có nhiều nỗ lực nhưng nhiều phụ nữ khuyết tật, người LGBT và người dân tộc thiểu số tiếp tục sống bên lề xã hội, phải đối mặt với sự xa lánh, phân biệt đối xử và kỳ thị của xã hội. Các chương trình của chúng tôi tập trung vào:

- giải quyết các rào cản liên quan đến giới mà người khuyết tật cả nam và nữ gặp phải khi tiếp cận các dịch vụ y tế và xã hội.
- tăng cường vai trò của các thành viên nam trong gia đình trong việc chăm sóc và hỗ trợ người khuyết tật;
- giáo dục về bạo lực giới cho sinh viên khuyết tật nhằm nâng cao vị thế của phụ nữ khuyết tật để họ có khả năng nhận ra bạo lực giới và có các biện pháp phòng chống bạo lực giới;
- củng cố các quyền của người LGBT và các tổ chức xã hội dân sự để họ có thể vận động hiệu quả hơn cho quyền lợi của mình và góp phần giảm sự phân biệt đối xử và kỳ thị đối với người LGBT; và
- tăng cường tiếng nói của các nhóm dân tộc thiểu số và các nhóm dễ bị tổn thương khác trong các đối thoại chính sách và cải thiện khả năng tiếp cận các cơ hội kinh tế của họ.

Tài liệu này do USAID tại Việt Nam xây dựng. Để có thêm thông tin về các hoạt động hỗ trợ của chúng tôi, vui lòng truy cập website tại địa chỉ <http://vietnam.usaid.gov/>.